

ЦЪРКОВЕНЪ ВЪСТНИКЪ

СЪДЕМНАДЕСЕТНО ИЗДАНИЕ

„Духовна култура“, списание за религия, изкуство и наука,
и „Книжици за деца“.

125. Богословския факултетъ
пл. св. Недѣля Тукъ
БЕЗПЛАТНО

АБОНАМЕНТЪ: I. За България: 1) За учители и ученици: за година 100 лева, платими на два пжти (абонаментътъ е само годишенъ); 2) За всички останали абонати (църковни учреждения, свещеници, частни лица и пр.): за година 120 лева (платими на два пжти), за 6 месеца 70 лева (платими на единъ пжтъ); за 3 месеца 40 лева (сжщо); II. За чужбина (абонаментътъ е само годишенъ и въ предплата): 350 лева (за Турция 3 турски лири, а за Америка 2 долари). Всичко, което се отнася до „Църковенъ Вестникъ“ и притурнитъ, да се

адресира до Редакцията (Синодална Палата); непомѣстени ръкописи за седмичното издание не се повръщатъ. Всички парични суми да се изпращатъ до Администрацията. **Обявлени я,** само предплатени, се печататъ на последнитъ страници. Плаща се: 10 лева за заглавие, 5 лева за дата, 5 лева за подписъ и за всѣка останала дума по 2 лева. Официалнитъ обявления на църковнитъ учреждения се изпращатъ направо въ Администрацията; частни обявления се приематъ и чрезъ агенциитъ; последнитъ получаватъ 30% отстъпка.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Тържество на Православието. — † Видински Неофитъ.
2. Младежъта. — Н.
3. Какво искаме отъ новия законъ за народната просвѣта. — В. К.
4. Въ началото на св. Велики постъ. — Ст.
5. Между народа. — Д.
6. Бракътъ и семейството въ Съветска Русия. — Григоръ Преславски.
7. Бележки и отзиви.
8. Изъ печата.
9. Дописки.
10. Седмиченъ прегледъ на събитията.
11. Книги.
12. Църковна и обществена лѣтопись: I. У насъ; II. Въ чужбина.
13. Обявления.

† Видински Неофитъ.

Тържество на Православието.

Тази е победата, която победи свѣта — нашата вѣра (1 Иоан. 5:4). Безспорно, победата, за която говори апостолътъ, е нанесена отъ вѣрата, нормитъ на която е посочила самъ Христосъ Господъ. Това е истинската, правата вѣра, завещана отъ Него и спазена въ сѣкровищницата на Църквата. Знае се, обаче, че, веднага подиръ възнесението Христово, почнали да се явяватъ криви разбирания въ исповѣданията на завещаната отъ Господа вѣра. Църквата трѣбвало да я брани и да води цѣли вѣкове борба, както съ тия криви вѣроизповѣдни разбирания, тъй и съ безвѣрието. И най сетне тѣ били сломени и отречени. Църквата опазила вѣрата *права и чиста*, каквато е била предадена отъ Христа Господа, проповѣдвана отъ Неговитъ апостоли и уяснена отъ Неговитъ велики светители и отъ Вселенскитъ събори. За да се ознаменува тая велика победа на вѣрата, първиятъ недѣленъ день отъ Великия постъ билъ опредѣленъ за тържество на Православието. Поради това тая недѣля се нарича *Православна*.

Единадесетъ столѣтия сж изтекли оттогав Презъ всичкото това време, обаче, победенитъ, но неунищожени, заблуди и кривовѣрия, чрезъ свои идеолози, не сж престанали да нападатъ Православната църква и дори да отричатъ божеското достоинство на Христа Господа и Спасителя. Ето защо полезно е, при тържественото възпомяване победата на Православието, да се подчертае значението на завещаната ни отъ Бога Господа *права и чиста вѣра*, както и нейното благотворно влияние върху нашия личенъ и общественъ животъ, въ сравнение съ онова — на ересосектанството, което и сега тъй демонично ѝ се противопоставя.

Какво представлява отъ себе си правата вѣра въ Бога? — Една искра отъ божественъ огънь, сложена въ дълбочинитъ на човѣшкия духъ. Получавайки силата си отъ Всесилния, тая искра е отредена да вдъхновява човѣка да върши той *всичко, що е истинно, що е честно, що е справедливо, що е чисто, що е любезно, що е достохвално, и това, що е добродетель, що е похвала* (Филип. 4:8). Вѣрата е вѣчната връзка на човѣшкия духъ съ Извора на живота Бога; връзка, която, опазена въ своето здраво състояние, буди най-висшитъ стремежи на душата и създава най-благороднитъ поприци въ сърдцето. И поради това, само подъ топлинѣ лжчи на вѣрата въ Бога могатъ да се развиватъ и цвѣтятъ нѣжни чувства на обичъ къмъ ближнитъ и да зрѣятъ благи плодове на велики добродетели.

Бидейки божествена сила, съ вѣрата могатъ да се побеждаватъ силнитъ. Примѣръ за това виждаме въ Христовитъ апостоли. Тѣ сж били бедни и прости хора. Но чрезъ вѣрата въ Христа Господа придобили такава сила и смѣлость, че обиколили цѣлъ свѣтъ да проповѣдватъ Евангелието. Противъ тѣхъ застанали силитъ на езичество, начело съ желѣзнитъ римски легиони. Апостолитъ не се уплашили. Тѣ понесли лишения, подложени били на страшни мъки и изтезания. Но искрата на вѣрата въ тѣхъ се разпалила въ силенъ пламъкъ, и тя победила. И великиятъ дълголѣтникъ-апостолъ съ право е могълъ да каже: „Това е победата, която победи свѣта — нашата вѣра“.

Сжщо тъй слаби и немощни били първитъ християни и християнки. Но вѣрата имъ въ Христа

Господа имъ внушила такава сила и решителностъ, че тѣ не се уплашили отъ страшнитѣ гонения и жестоки мъжки, на които ги подлагали езичниците. Напротивъ, когато огненитѣ пламъци обгаряли тѣхнитѣ тѣла, или дивитѣ звѣрове ги разкъсвали, тѣ съ радостъ пѣли химни Богу. Така тѣ побеждавали. Мрачното и силно езичество отстъпило предъ силата и свѣтлината на тѣхната вѣра. И тѣ съ право могли да повтарятъ думитѣ на апостола, че победата се дължи на тѣхната голѣма вѣра.

Също тъй на вѣрата се дължи и победата на българския народъ въ живота. Обгърнатъ отъ езическия мракъ, лишенъ отъ писменъ езикъ, просвѣта и най-елементарна духовна култура, той билъ осъденъ на една неизбѣжна провала. Но вѣрата въ Христа Господа и азбукето на великитѣ равноапостоли го опазиха. Чрезъ Христовото учение искрата на божествената сила въ неговия духъ получи свободата да се разпали. Тогава се започна народното благодатно възраждане и духовно-културно израстване. Чрезъ вѣрата нашиятъ народъ си създаде и напласти голѣми нравствени и национални сили, за да устрои държавата си и да обезпечи самобитното си народностно съществуване. Че наистина чрезъ вѣрата се осигури самобитността на българския народъ, свидетелствува неговото вѣковно робуване. Колко изпитни и злополуки, какви мъжки и страдания го връхлетѣха презъ тия мрачни времена! Но съ своята силна вѣра той ги преодолѣа. Чрѣзъ нея той отново се възроди, създаде си нова свобода и новъ духовно-културенъ подемъ.

А всичко това ни убеждава въ истината, че да притежавашъ здрава и чиста вѣра въ Бога, това ще рече да притежавашъ морална мощъ да побеждавашъ; това значи още да притежавашъ творческа сила. Ето затова сж щастливи хората, които владѣятъ тая сила. Защото тѣ могатъ да победятъ всички изпитни и злополуки въ живота си и, съ трудъ и постоянство, да си създадатъ блага участь на земята.

Лично за човѣка пъкъ и изобщо за народа е едно неизмѣримо нещастие, ако тѣ бждатъ лишени отъ тая благотворна сила. Защото да изгуби човѣкъ вѣрата си, това ще рече да скжса връзката си съ небето, съ Бога, да се сгромоляса въ бездната и да загине. Изразителенъ примѣръ за това биха могли да ни служатъ *водолазитѣ*. Занаятътъ на тия хора е да се спусчатъ въ дъното на морето да събиратъ скжпоценни раковини и бисери. Но, за да могатъ да се задържатъ по-дълго и по-безопасно за живота си подъ водата, тѣ слагатъ на устата си особенъ уредъ съ ластична тржбичка, краятъ на която се прикрепя горе надъ водата, за да получаватъ благодатния въздухъ. А щомъ водолазитѣ по тая начинъ дишатъ свободно, тѣ вършатъ успѣшно своята работа на морското дъно. Но, ако тржбичката се повреди и идващиятъ въздухъ отъ горе се прекъсне, тѣ се излагатъ на голѣма опасностъ, а често пѣти на погибель.

И ние хората сме като водолазитѣ, спуснати въ дъното на житейското море. Вѣрата е нашата ластична тржбичка, която ни свързва съ Бога и презъ която получаваме благотворенъ въздухъ да дишаме свободно и да вършимъ успѣшно своето дѣло тукъ на земята. Но тая успѣхъ зависи стъ здравината на тржбичката, т. е. отъ силата на вѣрата ни. Повреди ли се тая връзка, изгубимъ ли правотата и чистотата на вѣрата си, ние сме изложени на погибель.

Въ човѣка образътъ Божий блести чрезъ вѣрата. Тя е мощния стражъ, който пази да не се развиватъ въ душата заченкитѣ на злитѣ сили. Щомъ вѣрата ослабне, сърдцето бързо се произпълня съ егоизъмъ, злоба, завистъ и порочностъ. Благитѣ заложби биватъ задушени, и покварата обхваща цѣлия организъмъ. Съ изчезване на вѣрата образътъ Божий въ човѣка се затъмнява, изпжква образътъ на човѣка-звѣръ. Затова се казва, че обезвѣряването води къмъ озвѣряване. Унищожавайки моралнитѣ ценности въ душитѣ на хората, обезвѣряването неминуемо разрушава устоитѣ на семейството, на човѣшкото общежитие и на правовия държавенъ строй.

Безвѣрието отдавна проникна и въ нашата измжчена родина. То бързо обхвана мнозина и помрачи тѣхния човѣшки образъ. Въмъкна се въ училището, въ семейството, въ държавнитѣ учреждения и даже между широкитѣ народни слоеве. Скжса семейни връзки, отрови младежки души, ожесточи и поквари сърдцата на възрастнитѣ, внуши измѣна къмъ родината и раздруса основитѣ на държавата. Безвѣрието създаде неправда и насърдчи престѣпността въ нашата хубава родина; причини насилия, жестокости, убийства и самоубийства, роди нечувани злодеяния и звѣрски изстѣпления, насъска братъ срещу брата, синъ срещу баща и баща срещу синъ. Ние видѣхме страшния образъ на безвѣрието; видѣхме какъ се излълни казаното отъ Христа Господа за обезвѣренитѣ: *ще прѣдаде братъ брата си на смъртъ, и баща — чедо: и ще възстанатъ чедо противъ родителитѣ си и ще ги убиятъ* (Мат. 10:21).

Следователно, ние имаме твърде ясна представа, какво върховно благо е за човѣка, и изобщо за народа, да притежава творческата сила на вѣрата, да има здравата връзка съ Бога, и колко голѣмо нещастие за тѣхъ е, когато се лишатъ отъ тая сила, чрѣзъ скжсване или повреждане на връзката съ небето. Отъ картината на грубата действителностъ сега се подтвърдява и казаното още въ стародавнитѣ времена, *че вѣрата въ Бога издига хората и народитѣ къмъ нравствено величие и имъ създава миръ и земно благоденствие, а безвѣрието ги води къмъ поквара и погибель*.

Очевидно е, че значението на тържественото празнуване победата на вѣрата е голѣмо. И ние подчертаваме тая славна победа на православие. Нашата вѣра е, и трѣбва да бжде, само православната, трѣбва да бжде такава права и чиста, каквато я начерталъ Христосъ Господъ, каквато сж я проповѣждали апостолитѣ, каквато сж я изложили Вселенскитѣ събори и сж я разяснили светитѣ отци. Защото само тая православна вѣра е неразривната жица, която свързва съ Господа Бога; тя е здравата ластична тржбичка, презъ която немощното човѣчество може да получава мощна и победна сила отъ небето. *Тя е победата, която побеждава свѣта*.

Съ течение на вѣковетѣ, много хора сж се отдѣлили отъ Христовата църква; мнозина сж отпаднали отъ православната вѣра и сж образували еретически и сектантски общества. Едни отъ тѣхъ сж измѣнили смисъла на Христовото учение, други сж му притурили свои измислици и басни, а трети, освенъ това, сж се прогласявали нови спасители, за да примамватъ лекомисленитѣ въ своитѣ секти. Такива има и въ нашето отечество. И за нещастие, мнозина подмамани, като сж измѣнили на вѣрата, присъединяватъ се къмъ разнитѣ тия секти и за-

почватъ фанатично да внасятъ раздори и раздѣленіе въ обществото, да тласкатъ народа си и душата си къмъ погибель. Такива сж сектантитѣ, за които апостолъ Петъръ о време е предупредилъ Църквата, като е писалъ: *ще се явятъ лъжеучители, които ще вмъкнатъ пагубни ереси (въ Църквата) и, като се отречатъ отъ Господа, Който ги е изкупилъ, ще навлекатъ върху си погибель* (2 Петр. 2:1). Отъ тия самозвани лъжеучители ние трѣбва да предпазимъ себе си и народа си. Защото и кривовѣрието е толкова опасно, колкото и безвѣрието. И едното и другото сж рушителни за човѣшкото общечитие сили.

Нѣкога ереситѣ на богомили, адамити и др. сектанти съ една фанатична упоритостъ работиха дълги години да внесатъ духовно разединение, раздори и омраза между народа. Тѣ най много допринесоха да се разнебити единната народна морална и физическа сила, за да се сгромоляса България въ страшно робство. Но, заедно съ свободата и независимостта народна, и тия рушителни сектантски сили бидоха унищожени. Тогава българскиятъ поробенъ народъ, съкрушенъ и измъченъ, пакъ се обедини около родната си църква, която го утеша и закрили съ силата на православната вѣра. Вѣкове подъ редъ тя го брани съ тая божествена сила, просвѣщава го въ своитѣ келии съ Христовото учение, пробужда и възражда неговото народно съзнание и го доведе отново до независимо държавно съществуване. Тѣй че пакъ отъ родната си история можемъ да се убедимъ, какъвъ демонъ на измѣна и разрушение е сектантството, и каква творческа сила е православната вѣра.

Твърде мъдра е наредбата, чрезъ постъ и молитва, да се подготвя и тържествено чувствува победата на Православната вѣра. Бидейки благотворна и вѣковна народна сила, тя е обединителното звено за българското племе, негова благотворна връзка съ Господа на силитѣ. Да пазимъ тая връзка здрава и чиста. Както въ миналото, вѣрата и сега ще подкрепи нашия народъ да преодолѣе голѣмитѣ изпитни и злополуки, които напоследѣкъ го сполетѣха. Да черпимъ чрезъ нея вдъхновение за добри дѣла и добъръ животъ, споредъ учението на Христа Господа, Чийто благъ и творчески духъ да пребже съ българския народъ вовѣки вѣковъ.

Младежъта.

Въпросътъ за бъдещето на подрастващитѣ поколения не слиза отъ сцената не отъ вчера, а още отъ войната насамъ. Отъ година на година тая въпросъ става по-сложенъ и по-заплетенъ споредъ кризата, която върлува, се засилва и става по-сложна. И въпросътъ за бъдещата насока на възпитанието не е само български въпросъ, той е въпросъ свѣтовенъ. Той се обмисля въ всички културни държави. Каквито и решения да се даватъ, тѣ страдатъ или отъ едностранчивостъ, или отъ недовиждане утрешния день, който иде.

Кризата се усложнява и задълбочава, тя навлиза въ всички страни на човѣшкия животъ. Кризата открива нищожеството на постигнатитѣ човѣшки ценности и ни сочи колко трошливъ е нашиятъ моралъ, построенъ на рационалистична основа. Кризата, що се шири и открива голѣмитѣ опустошения и разрушения, не изменява християнина. Напротивъ, той я чака. За него, който черпи значението си отъ Книгата на книгитѣ, тая криза е предречена, тя, следователно, е неизбежна. Християнинътъ разбира, че живѣе въ апокалиптично време.

Европа и Америка ако и да сж християнски, тѣхната цивилизация не е напълно изникнала върху християнството, поради това въ нея нѣма истински християнски духъ. Християнството е било познато и прилагано само отъ малцина вѣрни — свѣтии и праведници. Цивилизацията не е изградена върху Христовитѣ истини. Културата не е рождба на великитѣ принципи на Христа. И цивилизацията и културата на Европа въ много отношения сж дѣло на насилието и на стремежа къмъ могъщество. Коя Христова истина е послужила при изграждането на държавата и стопанството? Никоя. Щомъ е тѣй, граденото отъ човѣка ще рѣхне, за да дойде времето да се изгради новиятъ свѣтъ върху великия принципъ на Христовата любовъ.

Християнинътъ ясно вижда, че роденото отъ плътъ умира и ще умре, за да се роди вѣчното, отъ Духа Светаго. Ето кой свѣтъ чакаме. И не ще скърбимъ за тая жестокъ свѣтъ на насилие, алчностъ и всѣка неправда. И ние християнитѣ тжимъ не за тая прегнналъ се отъ грѣгове свѣтъ, не за фабричнитѣ затвори, а тжимъ, че древниятъ лукавецъ, който доведе свѣта до днешнага безизходностъ, до сегашнитѣ противоречия, води борбитѣ за новъ свѣтъ. Дали се е покаялъ сатаната? Не, той хвърля нови лъжи, той отново мами, нему трѣбватъ разрушение кръвъ и престѣпления. Първата жертва е уловена. Това бѣ Русия. Втората ще се хване. Християнинътъ вижда кознитѣ му и армията, която се реди подиръ този хитрецъ въ червеннокръвава мантия.

И тукъ е голѣмата ни скърбъ, тукъ е душевното ни утѣснение, но тукъ е и силата ни — да отречемъ днешния грѣшенъ свѣтъ съ цѣлото му неморално устройство и уредба. Казваме още, че тукъ е и надеждата ни, че иде Христосъ, иде истинскиятъ християнски свѣтъ, построенъ не на неправди и усилия, а на любовъ и братство. Защото въ истинското ново царство ще царува Той, невинната жертва на изкуплението. И това царство не ще има край и не ще има кризи, защото пѣтътъ за съвършенството ще се открие.

И християнинътъ вѣрва, че това царство на духа ще се изгради, защото царството на материята умира предъ очитѣ ни. И нашитѣ очи именно поглеждатъ къмъ младитѣ и невръстнитѣ, които идатъ слещъ насъ и които се хранятъ и поятъ отъ нашия скептицизмъ и отъ нашето отчаяние, и които гледатъ клатешитѣ ни се нозе. Ето тѣ, ако не ги зведемъ при Тоя, Който толкова много ги обичаше, Който толкова мили думи отправа за тѣхъ, тѣ ще бждатъ загубени, по-нещастни отъ насъ. Сатаната е тѣй щедъръ къмъ тѣхъ. Той има съ какво да ги мами.

Голѣмата проблема за бъдещето на младежъта — нейното възпитание и здрава насока — не може да се реши при условноститѣ на нашето време, но тя може да се реши свободно отъ гледището на утрешния день и отъ съзнанието, че ние сме деца на Живия Богъ, къмъ Когото трѣбва да насочимъ погледъ и отъ Когото можемъ да почерпимъ сили за днешния груденъ день и за утрешния новъ свѣтълъ день. И защото младежъта е зората на утрешния день, ние искаме тя да носи велики идеали, вѣчни по сжщина, да носи идеала на Христа за царството Божие.

Голѣмата мъчнотия е тукъ, че трѣбва да се отречемъ отъ вчерашнитѣ си и днешни разбираия, да изоставимъ насокитѣ на ограничената си мисль и да навлѣземъ въ пѣтъ старъ, но новъ, въ пѣтя на християнската мисль. За мнозина той е старъ, но той е новъ, защото е пѣтъ на утрешния день. Отхвърлениятъ камѣкъ ще стане отново краежгъленъ камѣкъ на новата сграда. И шемъ, не шемъ — децата трѣбва да отведемъ при Христа, Който тѣй ги обичаше и сочеше за примѣръ тѣхната чистота и непосредствена близостъ съ истината.

Нали насъ притиска материята, отъ която стенемъ,

нали чакаме ерата на Духа? Мигаръ насокитъ на възпитанието не ще бждатъ за новата ера? Децата ще сж строителитъ на тая ера. Сега е времето да ги отведемъ въ общение съ Христа, за да почерпятъ сила, за да си създадатъ идеалъ отъ най-съвършения, за да се научатъ на животъ чрезъ любовта. Образътъ на Христа, тъй както ние го знаемъ, е образъ на най-съвършенъ идеалъ. Тамъ, въ него, е висшата хармония на най-съвършена мисль и чувство. Въ него е свѣтлата поезия.

Отъ Христовитъ велики истини ще изградимъ гранитната стена на утрешния день, за който жадуваме. При нозетъ на нашия Учителъ ще научи младежъта това, което никоя философия и никоя наука не ще ѝ даде. Тамъ отъ чудотворния изворъ, Христа, отъ който младежъта трѣбва да пие, тя ще стане мждра и както въ приказкитъ, ще може да преодолѣе всички прѣчки за да освободи затворената принцеса.

Никакви други решения нѣма за бждещето на младежъта, освенъ пжтя следъ Христа. Иначе древниятъ хитрецъ здраво ще я подмами, за да я унищожи. Ние живѣемъ въ епоха, която ни дава милионитъ примѣри за това. Но ние имаме и, колкото оскждни днесъ, примѣритъ на християни младежи. Истинското възпитание и здравитъ насоки се учатъ отъ примѣра на Христа. Той обича труда, здравето, силата на духа, но Той е и примѣръ на смирение. Колко многостраненъ е образътъ на Христа и колко много очарование и подражания може да даде за младитъ.

Само Христосъ и християнството могатъ да дадатъ училище и възпитание здраво и положително за младежъта и днесъ и утре. Защото тѣ культивиратъ трудъ, високъ моралъ, здраве. Нека мислимъ и работимъ за младежъта, за да я запазимъ здрава, чиста и вдъхновена. А за това да ѝ откриемъ богатството на християнския животъ.

Н.

Какво искаме отъ новия законъ за народна просвѣта.

Комисията на компетентнитъ, която бѣ свикана да обсъди въпроса по измѣненията въ нашата образователна система, прекрати своята работа. Споредъ [както съобщиха вестницитъ, тя не била] привършила и следъ известно време щѣла да поднови заседанията си. Не ни е известно какви мнения сж изказани отъ тая комисия. Едно знаемъ, [че решителната дума по окончателната разработка на новия законъ за народната просвѣта ще има самото Министерство, затова предъ него ние искаме да [повдигнемъ нѣкои] принципни въпроси, които смѣтаме, че ще трѣбва да [легнатъ] въ основата на тоя законъ.

Преди всичко, когато става дума, каква насока и подготовка трѣбва да се даде на нашето днешно младо поколѣние, не бива да се изпускатъ изъ предвидъ нѣкои обстоятелства, които засѣгатъ българския народъ въ неговата сжщина и въ неговата общностъ като недѣлимо цѣло. Едно отъ тия обстоятелства е, че българскиятъ народъ отъ край време е християнски народъ отъ православенъ изповѣдание. Вѣрското чувство въ него се е культивирало цѣли единадесетъ столѣтия и се е срастнало тъй здраво съ неговата психика, че всѣки опитъ да бжде то изтръгнато отъ него ще бжде опитъ за предизвикване опасни сътресения съ сждбоносни последици. Никому не е позволено да предприема реформи, които могатъ да разклатятъ психическата сжщность на народа, създавана и формирана въ течение на много столѣтия.

По силата на това обстоятелство, рждководителитъ на просвѣтното дѣло въ отдалеченото минало, чувству-

вайки тежката отговорностъ, съ която сж се нагърбили, не само не сж посѣгали върху вѣрското чувство на своитъ питомци, а, напротивъ, старателно го пазели като неугасимо кандилце въ душата и го поставяли въ основата на всѣко обучение и възпитание. Българското учителство въ миналото е имало грижата да създава преди всичко съвършени човѣци и цѣлостни характери, па следъ това и образовани люде. И то заслужено е било на почитъ между народа, защото му давало здрава, мощна, вѣрваща и самоотвержена интелигенция, която съ достоинство поемала всички рждководни служби въ обществото.

Не може да създаде съвършени човѣци и цѣлостни характери едно училище, което посяга върху вѣрското чувство на детето и съ това му отнема най-голямата ценностъ, съ която то се приобщава къмъ психическата сжщность на народа. Да лишишъ детето отъ вѣра, ще рече да го откъснешъ отъ народното цѣло, да го направишъ чуждо на неговия психически миръ и неговитъ вътрешни интереси.

А тъкмо това върши отъ нѣколко десетки години насамъ организираното учителство въ Б. У. С., което се намира подъ неуклонното влияние на широкосоциалистическата материалистична идеология. При господството на тази идеология училището се измѣсти отъ релситъ на своето истинско назначение — да създава цѣлостни, добре възпитани, вѣрващи и съвършени човѣци, и се насочи въ новъ пжтъ — въ пжтя на обучението безъ възпитание. Чистата наука — ето единствената и върховна целъ на училището, възкликнаха провъзвестницитъ на новата идеология. А чиста наука, споредъ тѣхъ, е тази, която борави съ физическата реалностъ и създава материални блага за хората. Всичко друго е предразсждкъ, рутина, окаменялостъ, мракъ, суевѣрие. За оногова, който учи на вѣра и родолюбие нѣма мѣсто въ училището. Учителитъ трѣбва да бжде въ училището, а попѣтъ — въ църквата.

Така се създаде свѣтскиятъ характеръ на нашето училище и то започна да се прекроява по терка на идеолозитъ отъ школата на Карлъ Маркса. Вѣрочението бѣ изгонено отъ училището, а за родолюбиво възпитание немоще да става и дума. Възгледно отъ мждрецитъ на Б. У. С., нашето училище трѣгна по съвършено новъ пжтъ, който го отдалечи отъ народа. То се отужди отъ свойстата и тежненята на българската народна психика и се насочи къмъ идеали и цели, които далечъ не могатъ да се харесатъ на народа и да го ползватъ. По пжтищата на тѣзи идеали и цели стана отчуждаването отъ народа и на оная интелигенция, която излизаше отъ новото, прекроено по западенъ теркъ училище. И днесъ ние сме свидетели какъ всички подчертаватъ тази опасна отчужденостъ между интелигенция и народъ,

Въ връзка съ тая аномалия, повикътъ за реформи въ училището стана всеобщъ. Този повикъ е изразъ на спонтанно недоволство отъ днешното състояние на училището, създадено отъ ония, които вкараха въ него духа на Карлъ Маркса. И ако става дума сега за реформи, то иска се тѣ да бждатъ направени именно въ тая насока — да се изгони отъ училището духътъ на Карлъ Марксозвата идеология и да се въдвори въ него духътъ на ония голъми българо-родолюбци, които, както съ своята кристална вѣра въ Христа Бога, така и съ своята пълна преданостъ къмъ отечеството, създадоха най-свѣтлитъ епохи въ историята на нашия народъ.

Когато говоримъ за реформи въ учебното дѣло, първиятъ въпросъ, който трѣбва да си зададемъ и разрешимъ, това е въпросътъ — християнски, езически или пѣкъ атеистиченъ е българскиятъ народъ. Отговорътъ на тоя принципенъ въпросъ ще ни опредѣли и

насоката, която трѣбва да се даде на обучението и възпитанието въ нашето училище.

Никой, разбира се, не ще посмѣе да твърди, че нашиятъ народъ е езически или атеистиченъ, защото такава едно твърдене не отговаря на истината. Българскиятъ народъ е християнско-православенъ и като така въ основата на обучението и възпитанието на неговото младо поколѣние трѣбва да се постави християнскиятъ православенъ миросгледъ. При това положение неразумно и пакостно е да се провежда въ българското училище езически или пѣкъ атеистиченъ миросгледъ, защото такава една практика не би съответствувала на духовнитѣ стремежи на българския народъ. Всѣки опитъ отъ подобно естество ще предизвика опасно раздвоение срѣдъ младежъта, която неминуемо ще се раздѣли най-малко на два лагера — вѣрващи и невѣрващи, и желаната общностъ въ основния миросгледъ на подрастващето поколѣние, къмъ която трѣбва да се стреми училището, нѣма да се постигне. Отъ това гледище, не може да се позволи на учителитѣ да насаждатъ въ души тѣ на ученицитѣ по свой вкусъ едни или други разбирания, а всички въ своята училищна работа трѣбва да изхождатъ отъ единъ общъ принципъ, който М-вото на народното просвѣщение ще посочи въ закона и ще го направи задължителенъ въ всички училища и за всички учители. И понеже ние посочихме, че българскиятъ народъ въ своята цѣлостъ принадлежи къмъ християнското православно изповѣдане, то М-вото е длъжно безъ всѣко колебание да постави въ основата на новия законъ за народната просвѣта християнския православенъ миросгледъ.

А това ще наложи нуждата отъ едно увеличение на уроцитѣ по вѣрочение и нравствено-християнско възпитание поне въ ония размѣри, които сж предвидени въ училищата на голѣмитѣ европейски културни държави, като Англия, Италия и пр.

Второ. Всички ние обичаме да назоваваме българското училище съ прозвището *народно*. Така го наричатъ и социалиститѣ отъ Б. У. С. Обаче на дѣло въ българското училище съвсемъ не се работи за издигане на народностното съзнание въ учащитѣ се. Напротивъ, въ него се провежда гибеленъ интернационализъмъ, който приближава ученицитѣ повече до анархистичния руски болшевизъмъ, отколкото до заветитѣ на нашитѣ голѣми родолюбиви деятели отъ миналото.

Ние смятаме, че ако нашето училище е народно, то въ него не бива да иматъ достъпъ никакви чужди влияния отвънъ. Всичко въ него трѣбва да бжде нагледно съобразно обстоятелствата, при които крепне и се развива българското народностно самосъзнание и българската култура и напредѣкъ.

Ето тия две начала — вѣрското и народностното, ние искаме да легнатъ въ новия законъ, защото считаме, че само онова обучение и възпитание може да бжде полезно за младежъта и народа, което се изгражда именно върху тѣзи незблими основи. Досегашниятъ опитъ достатъчно убедително ни говори, че липсата на вѣра и родолюбиво съзнание въ нашитѣ училища създава болшевириано и анархизирано поколѣние, негодно за никакво строителство въ областъта на културата и прогреса.

Дано Министерството на народната просвѣта поне сега разбере тази истина и, свободно отъ внушенията, които по старъ навикъ ще му вдѣхнатъ представителитѣ на Б. У. С., да изгради новия законъ за народната просвѣта върху вѣрска и народностна база. Само по тоя начинъ то ще създаде благоприятни условия за отстранение на тежката духовна криза, въ която изнемогна нашето училище.

В. К.

Въ началото на св. Велики постъ.

(За християнското одухотворяване на ума, волята и сърдцето, споредъ книгата на еп. Теофана — Затворника „Плътъ къмъ спасението“).

„Да започнемъ, люде, непорочния постъ, който е спасение за души тѣ, да поработимъ на Господа съ страхъ, да помажемъ главитѣ си съ елея на благотворението, и съ водата на чистотата да омиемъ лицето си, да не многоглаголствуваме въ молитвитѣ, но да викнемъ така, както се научихме: „Отче нашъ, Който си на небесата, прости нашитѣ прегрѣшения, като човѣколюбецъ“.

Стихира стиховна на утреньта на вторника отъ 1-та недѣля.

1. *Християнско одухотворяване на ума* значи: да бждатъ отпечатани въ него всички истини на вѣрата толкова дълбоко, че да станатъ негова сжщностъ. Отпечатването на истинитѣ не значи тѣ да бждатъ изследвани. Тукъ е необходимо само да се изясни истината и да се задържи въ ума, докато тя се разтвори въ него и се получи единния ликъ на истината.

Необходими сж: четене и слушане на словото Божие, отеческитѣ писания, житията на св. отци, взаимно събеседване и запитване на опитнитѣ въ вѣрата. Добре е да се чете или слуша, по-добро е взаимното събеседване, а най-добро е словото на най-опитния.

Добре е начинающитѣ да четатъ житията на светиитѣ, срѣднитѣ — писанията на отцитѣ, свършенитѣ — словото Божие.

Често единъ текстъ запалва духа за много дни. Затова такива текстове да се записватъ и пазятъ, въ случай на нужда, за запалване на духа.

Има два вида четене: едното е обикновено, почти механическо, а другото внимателно, споредъ изискването на духовнитѣ нужди.

Необходимо е всѣки човѣкъ да има, при беседе върху духовни нѣща, близѣкъ, комуто смѣло би могълъ да открие всичко що е на душата му.

Ето правилата за четенето: предъ четенето човѣкъ трѣбва да опраздни душата си отъ всичко. Да се обърне молитвено къмъ Бога. Четенето да следи съ внимание и всичко да слага въ отвореното сърце. Което не е дошло до сърцето, на това се спри, докато дойде. Трѣбва да се чете много бавно. Най-доброто време за четене словото Божие е сутринъ, житията следъ обѣдъ, св. отци малко преди съня.

При това винаги трѣбва да се има предъ видъ главната целъ — отпечатване на истинитѣ и възпламеняване на духа. Ако това не се постига съ четенето или съ беседата, тѣ сж праздно чесане на вкуса и на слуха. Истинитѣ се набиватъ въ главата като пѣсъкъ, и духътъ охладнява. Човѣкъ почва да страда отъ болестъта на многочетенето. Трѣбва да се изясни истината и да се държи въ ума, докато не вкуси отъ нея и сърцето.

2. *Да се одухотвори волята*, значи, да се отпечататъ въ нея добри разположения или добродетели: смирение, кротостъ, търпение, въздържание, отстъпчивостъ, услужливостъ и пр. — тъй тѣ да се разтворятъ или да се срастнатъ съ нея, че да

станатъ, единъ видъ, нейна природа и, когато се предприема нѣщо отъ волята, да се предприема по тѣхна подбуда и въ тѣхенъ духъ, т. е. тѣ да царуватъ и управляватъ нашитѣ дѣла. Придобиването на това настроение е съпроводено съ трудъ и потъ.

Върши всичко въ съгласие съ волята Божия. Оня, който твори съ самонадеяностъ, макаръ и добри дѣла, образува въ себе си злия духъ въ самоправедността, киченето и фарисейството.

Както отъ търкането се получава топлина, така и отъ добритѣ дѣла се възгрѣва усърдието. Безъ тѣхъ, и добриятъ духъ охладнява и се изпарява.

3. Да се одухотвори сърдцето, значи, да се възпита въ него вкусъ къмъ свети, божествени, духовни нѣща, та, движейки се въ тѣхъ, да се чувствува като въ своята стихия, да намира въ това сладостъ, блаженство. Къмъ сърдцето се свежда цѣлата духовна дейностъ на човѣка: въ него се отпечатватъ истинитѣ, въ него се внедряватъ и добритѣ разположения. Но неговата главна работа е показания по-горе вкусъ. Когато умътъ вижда цѣлия строежъ на духовния свѣтъ и разнитѣ негови пред ети, или въ волята се отразяватъ разни благи начинания, — сърдцето подъ тѣхъ трѣбва въ всичко това да чувствува сладостъ и да издава топлина. Тази наслада отъ духовното е първиятъ признакъ на оживяване умрѣлата отъ грѣха душа.

Почесто трѣбва да се посещава храмътъ. Отивай въ храма съ вѣра, че той е Божий домъ. Стой въ него като предъ Бога, съ страхъ и благоговѣние, които трѣбва да изразявашъ въ благоговѣйно стоене, въ поклони, внимание, безъ разпрѣсване на мислитѣ, отслабване и небрежностъ.

Не трѣбва да се забравя и домашното моление. Но трѣбва да се помни, че то е известно допълнение на църковното служение, а не негова замяна. Това, което дава сила на църковното служение, е молитвениятъ духъ. Създаването на този молитвенъ духъ трѣбва да започне преди всичко и да продължава постоянно, неуморно, докато Господъ не даде молитва на моления се. Началото на молитвата е вече въ самото обръщане къмъ Бога. Но тази искра може да бѣде погасена по невнимание или отъ неумение. Трѣбва да се привиква къмъ молитвата. Затова:

1) Избери си известни молитви — вечерни, утрени и дневни.

2) Молитви не голѣми отъ начало за да не отвърнешъ непривикналия духъ къмъ тази дейностъ и трудъ.

3) Трѣбва да се извършва молитвата винаги съ страхъ, ревностъ и внимание.

4) Тукъ сж необходими — стоене, поклони, колѣнопреклонение, кръстно знамение, четене, пѣнкога и пѣние.

5) Правилото на молитвословието е просто: — застаналъ на молитва, съ страхъ и трепетъ, готори я, като въ Божийтѣ уши, съпровождайки я съ кръстене, поклони и падане ничкомъ, съответно движението на духа.

6) Четене и пѣне на гласъ или шепнишкомъ, или мълчаливо е все едно, защото Господъ е близу.

7) Молитвата има степени. *Първата степенъ* е тѣлесната молитва, повечето въ четене, стоене, поклони. Вниманието отбѣгва, сърдцето не чувствува, охота липсва: тукъ трѣбва търпение, трудъ, потъ. Това е деятелна молитва. *Втората степенъ* е вни-

мателната молитва: умътъ привиква да се събира въ време на молитвата, изговаря я съзнателно, безъ разсейване. Вниманието се разтваря въ писаното слово и го говори като свое. *Третата степенъ* е молитвата на чувството: отъ вниманието се съгрѣва сърцето и което е тамъ въ мисълта, тукъ става чувство. Който е преминалъ къмъ чувството, той безъ думи се моли, защото Богъ е Богъ на сърдцата.

Ст.

Между народа.

Пролѣтътъ настѣпва, а въ душитѣ е късна, тжжна есенъ. Вихри виятъ и унищожаватъ нѣжнитѣ кънове въ живота. Не виждате ли, че комуниститѣ сж вече въ настѣпление и съ дива яростъ искатъ да унищожатъ всичко, що човѣчеството съ вѣкове е градило. Озлобени и настрѣхнали, тѣ отричатъ всичко и всички. И всѣки день пчелитѣ съдейници всжде по села и градове. Подмогнати отъ негодитѣ, споходили всинца ни, тѣ сж дрѣзки, както никога до сега.

Вчера, въ една отъ софийскитѣ гимназии ученици комунисти жестоко сж били председателя на ученическото православно християнско дружество при сжщата гимназия, заедно ги подканилъ да станатъ Христови последовници. Идатъ скръбни дни, потресни дни. Пролѣтътъ не ще съживи душитѣ. Въ тѣхъ вече виятъ вихри на човѣконеавистъ и отмъщение.

Така думаше старъ учителъ пенсионеръ. Раздѣлихме се съ него смугени. Душитѣ трѣпнѣха отъ зли досети за изненади, възможни отъ ученицитѣ въ гр. Св., дето отивахме да пѣемъ и говоримъ за чистота, обичъ, братство, жертвенъ подвигъ въ живота. Злитѣ досети не се оправдаха. Нѣщо повече. Убедихме се, че развихрилиятъ се комунистически напѣнъ срѣща съзнателна и добре организирана съпротива отъ немалцина млади. Въ С. търговска гимназия не само се чуждятъ отъ комунистическитѣ примамки, но и на дѣло показватъ, че християнската настроеностъ гради нови дни, свѣтли и желани за всички. Подъ върховния контролъ на г. Директора, ученицитѣ сами ржководятъ *потрѣбителна кооперация „Солидарностъ“*. Тази кооперация има за задача: 1) да доставя евтина, здрава и чиста храна на членоветѣ си; 2) да подпомага беднитѣ ученици, които безъ тази подмога не биха могли да следватъ търговската гимназия и 3) да развива другарски чувства между членоветѣ си.

Кооперацията има вече четири клона, по единъ въ четиритѣ квартала на града. Организацията, администрацията и счетоводството на организацията сж образцови. Въ книгата *Les cooperatives Scolaires*, издание на О. Н. презъ 1930 год., тази кооперация е посочена като една отъ най-добре организирани ученически кооперации.

Презъ 1931—1932 г. ученическата потрѣбителна кооперация е имала 558 члена. Отъ членски вноски сж постапили 1,048,735 лв. Срѣдната месечна вноска е била 359 лв. Безплатна храна е отпускана на 83 ученика. Само закуска безплатна е отпускана на 200 ученика. Инвентаръ на кооперацията 121,471 лв. Разни фондове 47,007 лв.

Очевидно е, че кооперацията дава на членоветѣ си за 11—12 лв. дневно обилна закуска, обѣдъ и вечеря.

Чувството на самопомощъ и благотворителностъ се изразява не само въ даване на безплатна храна и на

безплатна закуска на бедни ученици, но и въ отпускане на парични помощи и въ даване на безплатна квартира на бедни ученици.

При отпускане на безплатна храна, само закуска, квартира или парична помощ се държи сметка за успѣха и поведението на ученика.

558 души, благодарение на своята вѣра въ добро, сами се хранятъ предобре и подпомагатъ свои другари, за да следватъ и завършатъ търговската гимназия съ успѣхъ.

Кооперацията има фондъ „Постройка на кооперативно здание“. Той възлиза вече на 54,245 лв. Презъ настоящата учебна година ще се разиграе лотария, която ще увеличи този фондъ минимумъ съ 300,000 лв.

Независимо отъ материалната подмога, кооперацията култивира у ученицитѣ чувство на солидарност, самопомощъ, взаимностъ, другарство. Тя ги приучава къмъ стопанисване, самоконтролъ, точностъ и изправностъ. Редътъ и дисциплината въ кооперацията действуватъ възпитателно на всички ученици.

Въ сжщата гимназия има *ученическа кооперативна каса*. Кооперативното сътрудничество на ученицитѣ тукъ се изразява чрезъ внасяне на еднократна вноска въ началото на учебната година отъ 75 лв.

Тази каса има за целъ:

- 1) да дава безплатни лѣкарства на членоветѣ си;
- 2) да имъ дава медицинска помощъ;
- 3) да се грижи за хигиената въ гимназията, кооперациитѣ, квартиритѣ на ученицитѣ и др.
- 4) да плаща половината отъ таксата за отиване на баня.

По-далечни задачи на тази каса: да изпраща заболялитѣ членове въ санаториуми, да урежда колонии и др.

Презъ 1930—1931 уч. год. отъ вноски и дарения сж постъпили 70,725 лв. Изразходвани сж за лѣкарства и хигиена 51,136 лв. Резервенъ фондъ има 20,286 лв.

При сжщата гимназия има и *ученическа спестовна каса* съ целъ:

- 1) да приучи ученицитѣ къмъ спестяване;
- 2) да ги подмогне съ спестенитѣ суми, следъ завършване на гимназията, да си набавятъ облѣкло и всичко необходимо;
- 3) да иматъ срѣдства за екскурзии въ страната и въ чужбина и т. н.

Влогове има вече 42,206 лв.

При сжщата гимназия има и *ученическа книжарска кооперация „Подемъ“*. Тази кооперация доставя учебни пособия, материали и книги; подпомага беднитѣ ученици; урежда сказки, реферати и др. за умственото развитие на членоветѣ си.

Млади български синове крепнатъ тѣломъ и духомъ въ С. търговска гимназия. Тѣ носятъ въ душата си идеализма на младостта и съ всѣкидневенъ опитъ каляватъ волитѣ си за подвигъ въ живота.

Бучатъ вихритѣ на комунизма. Тѣ носятъ и студъ и мразъ. Но тѣмъ се противопоставятъ добритѣ синове на България, възгрѣли въ душитѣ си Христовата любовъ. Тѣ носятъ пролѣтъ и съ нея ще прокудятъ скръбната есенъ.

Д.

Бракътъ и семейството въ Съветска Русия.

Църковниятъ бракъ не съществува въ СССР., тамъ е узаконенъ гражданскитъ бракъ. За бракъ се счита и конкубинатътъ. Въ това отношение съветското законодателство е направило всичко възможно, за да отслаби връзкитѣ между мъжа и жената, родителитѣ и децата.

Съгласно чл. 64 отъ съветската конституция, жената се ползува съ права еднакви съ тия на мъжа. Жената има право да се жени безъ съгласието на родителитѣ си, следъ навършването на 16 годишна възраст. Жената и мъжътъ иматъ право да нарушатъ брака следъ едно обикновено заявяване предъ респективната властъ въ смисълъ, че не желаятъ да продължатъ съвмѣстното съжителство. При женитбата жената е свободна да запази фамилията си като госпожица или да приеме тая на мъжа си.

Изобщо съветитѣ се стремятъ да еманципиратъ жената и въ всѣко отношение да я направятъ равноправна на мъжа. Обаче, еманципирането на интеллигентната жена, селянката и работничката, създаде условия за страшно падение на нравитѣ и морала въ СССР. Семейството въ СССР. е разрушено, и правата на членоветѣ му намалени до минимумъ: разводитѣ сж опростени твърде много, многоженството не се преследва. Болшевицитѣ се стремятъ още въ ранната възраст да създадатъ нова генерация, пропита съ ненавистъ къмъ Църквата и религията. За тази целъ, между другото, бѣ създадена организацията „червенитѣ пионери“. Въ това отношение Съветитѣ отидоха толкова далечъ, че, споредъ думитѣ на Бухаринъ — „децата сами дирятъ начинъ да повлияятъ на родителитѣ си, освобождавайки ги отъ грижитѣ за тѣхъ, напушатъ ги, лъжатъ ги или пъкъ ги увличатъ въ комунистическата партия.

Въ това отношение учителството работи по специална програма. По тоя поводъ г-жа Крупска казва: „Ние искаме отъ учителитѣ да вършатъ противорелигиозна пропаганда и да взематъ Марксистска позиция въ училището.

Ярославски се изразява още по-ясно: „Въ това отношение учителтъ у насъ нѣма право да има лично мнение; учителтъ въ селото трѣбва да знае и да може да обясни, че не е Богъ, който създаде човѣка, но напротивъ човѣкътъ е създалъ Бога“.

Луначарски, бившиятъ комисаръ на просвѣтата въ СССР., е още по-категориченъ. — „Вѣрующъ учителъ по никакъвъ начинъ не трѣбва да бѣде толериранъ; такива учители сж вредни и трѣбва часъ по скоро да се замѣнятъ съ други, които сж противници на религията“.

Поради нестабилния бракъ, жената въ СССР. е поставена въ твърде унижително положение. Една отъ главнитѣ причини за силното развитие на проституцията въ СССР. е сжщо нестабилниятъ бракъ. Споредъ съветския докторъ Фридманъ — 54% отъ женитѣ, следъ кратковремененъ бракъ и напуснати отъ мъжетѣ имъ, ставатъ проститутки и то по чисто материални подбуди. Изоставенитѣ на произвола 12 — 13 годишни деца започватъ сжщо да проституиратъ.

Положението на жената-майка и съпруга въ СССР. най-добре е характеризирано въ писмото на една жена, членка на комунистическата партия, отправено до Ярославски (главния ръководител на противорелигиозната борба): „Единъ въпросъ ме интересува — какъвъ животъ трѣбва да водятъ мъжетѣ, членове на комунистическата партия и какви трѣбва да бждатъ отношенията имъ къмъ жената? Много съмъ говорила по тоя въпросъ съ жени, които отъ 12 — 13 години членуватъ въ партията — всички тѣ се оплакватъ отъ мъжетѣ си. Мъжетѣ имъ се отнасятъ съ тѣхъ по единъ скандалиозенъ начинъ: тайно издържатъ и живѣятъ съ други жени, напушатъ своитѣ жени и децата си. Азъ съмъ жена на комунистъ — членъ на партията, искрено обичамъ мъжа си, но той ме напусна, тръгна съ други жени, когато азъ бѣхъ вече въ положение. Сега той вече има три жени. Дирихъ членове отъ партията, за да посъветватъ мъжа ми и му повлияятъ, обаче, нищо не помогна. Детето ме запитва — где е татко, Мога ли да му отговоря, че баща му е намѣрилъ вече? четвърта жена? Тия преживѣвания ме съкрушиха и разстроиха здравето ми. Ако азъ разказвамъ всичко това-

правя го поради факта, че много и много още жени от партията сж въ сжщото положение. Напоследъкъ една жена, сжщо членка на комунистическата партия, казваше ми — ако партията не се занимае по-скоро съ положението на жената — ще трѣбва да напуснемъ сжщата.

На това писмо Ярославски дава най-цинично тълкувание: „Партията не може да се занимава съ личния животъ на членоветъ ѝ. Какво ни интересуватъ взаимнитѣ отношения на мжжа и жената и въобще семейството, когато всичкитѣ ни усилия сж съсредоточени въ реализиране на „петилѣтката“; комунистѣ, който напушта партията си, не е гражданинъ на тая страна, той е „буржоа“ — следователно, трѣбва да се преследва“.

И така, еманципираната руска жена, членка на комунистическата партия, която напушта партията си поради нейнитѣ противни схващания за бракъ и семейство, обявява се за „буржоа“, лишава се отъ продоволствена карта и квартиръ, изхвърля се на улицата на произвола на сждбата съ нѣколко малолѣтни деца. А какво е положението на жената, която не е комунистка и членка на партията?

Поради усиления темпъ на „петилѣтката“ и голѣмата неопходимостъ отъ работна ржка — жената въ СССР. масово е привлечена на работа въ всички ресори на новото „социалистическо строителство“. Около 6 милиона жени работятъ въ разнитѣ индустриални предприятия, даже и въ тежката индустрия (каменовъглени мини, машинни и химически фабрики и др. п.). Това се прави и по чисто военни съображения: въ случай на война жената да замѣсти мжжа въ всички предприятия, а последниятъ да отиде на фронта.

Изобщо, жената въ СССР. е откъсната отъ семейството и е лишена отъ правното ѝ назначение като съпруга и майка — следователно, тя нѣма възможностъ да се занимава съ отхраната и възпитанието на децата си.

Семейството въ СССР. е разбито, децата, оставени на произвола на сждбата, масово скитатъ по градове и села и ставатъ най-вулгарни престѣпници.

При това положение на брака и семейството въ СССР. за какви постижения въ областта на материалната и духовна култура може да става дума?

Споредъ болшевишкитѣ схващания църковниятъ бракъ и здравото семейство сж „предразсждци на миналото“, следователно, тѣ трѣбва да се унищожатъ; обаче, тая разруха ще докара и провалата на новата „социалистическа държава“.

Григоръ Преславски.

Бележки и отзиви.

Нрави. I. Миналата сжбота, срещу деня на християнското всеопрощение, въ столицата се извърши едно страшно злодеяние, което потресе цѣлото българско общество. Звѣрски биде закланъ отъ единъ пощенски раздавачъ директорътъ на пощитѣ Ст. Ивановъ. Всички вестници отбелязаха, че покойниятъ, въ продължение на повече отъ 30 години, служелъ честно и всепредано на държавата и билъ известенъ като човѣкъ съ рѣдки добродегели. Н. В. Преосвещенство св. Софийскиятъ митрополитъ г. Стефанъ, въ своята речъ при погребението, отбеляза, че въ лицето на директора на пощитѣ Ст. Ивановъ е заклана честъта на България. А престѣпникътъ-убиецъ презъ вснчкото време отъ залавянето му наетне съ нечувана дързостъ манифестира предъ полицейскитѣ и сждебни органи своето доволство, задето изпълнилъ сполучливо замисленото отъ по рано престѣпление. Цинично и безсрамно той заявилъ предъ I сждебенъ следователъ:

— Господинъ следователъ, вие като че ли не ма разбрахте. Съ бележката, която написахъ отъ името на адвоката Б. Милковъ, азъ не искахъ да излъжа директора, за да ме върне на служба. Не, азъ искахъ да отвлека вниманието му, за да го убия. Това бѣхъ решилъ твърдо да го направя, та каквото ще да стане.

II. Презъ последнитѣ две години комуниститѣ засилиха своята антирелигиозна пропаганда въ България. И понеже до сега властѣта не е взела никакви сериозни мѣрки, болшевишкитѣ агенти у насъ започнаха да проявяватъ дързости и спрямо служителитѣ на родната църква. Недавна въ с. Бистрица, софийско, единъ озвѣренъ комунистѣ води жестока борба съ селския свещеникъ въ олтаря на църквата и едва не го закла. А напоследъкъ въ с. Бъркачъ, плѣвенско, тѣлна отъ комунисти нападнала кжщата на свещеника, изпочупила оградата и прозорцитѣ и наранила съ камѣкъ по главата самия свещеникъ. Причина за това варварско нападение била голѣмата ревностъ на свещеника да изгради въ селото църква, безъ да се стреска отъ прѣчкитѣ и предизвикателствата на комуниститѣ.

III. Голѣмо число агенти на чужди държави, за съжаление българи, кръстосватъ на длъжъ и на ширъ България и подстрекаватъ населението, особено селянитѣ, да не плаша данѣцитѣ си на държавата, като изтѣкватъ, че сегашната държава се крепи на гнила основа и че тѣ—голѣмитѣ родолюбци — щѣли да работятъ за създаването на една нова държава, въ която щѣло да има благоденствие за всички. Нѣкои вестници съобщиха, че идеята за неплящане на данѣцитѣ била проповѣдвана и отъ народни представители, числещи се къмъ една отъ управляващитѣ партии.

Приведохме тѣзи три случая отъ голѣмата серия злощастни прояви, за да изтѣкнемъ до какви ужасни размириѣ е стигнала нравствената поквара въ България и какъ престѣпността се шири безпрепятствено въ страната, безъ да срѣща въ пѣтя си каквато и да е съпротива.

Земайки поводъ отъ убийството на директора на пощитѣ, в. „Миръ“ (бр. 9790 отъ 27. II. т. г.) иска да обясни постоянно засилващата се престѣпностъ преди всичко, съ бавната сждебна процедура и следъ това съ нескончаемитѣ помилвания и амнистии. Въ тази разнообразна милостъ и снисходителностъ ктмъ тѣхъ, престѣпницитѣ, споредъ вестника, виждатъ едно прекрасно условие за своята непоправимостъ. Въ тѣхъ се създаде една опасна психология — да мислятъ, че каквото и престѣпление да извършатъ, опасностъ за тѣхъ нѣма, защото всѣка година има по нѣколко помилвания и амнистии. Ето, напр., единъ злодеецъ, който въ с. Кумарица, до столицата, изби 9 души, между които и деца, си живѣе спокоенъ въ затвора, обличанъ и храненъ отъ държавата. Другъ злодеецъ, който въ Плѣвенъ изби цѣло семейство отъ 5 души кой знае колко години ще бжде храненъ и обличанъ отъ държавата и дали нѣкога ще се изпѣлни присждата надъ него.

Отъ друга страна, помилвани политически престѣпници, вмѣсто да се разкаятъ за своитѣ минали прегрѣшения, за които претърпѣха дългогодишно изгнаничество, не само не почерпиха поука отъ проявената къмъ тѣхъ милостъ, но веднага, следъ встѣпването си на родна земя, започнаха да вършатъ действия, за които както въ миналото, така и сега, България не може да имъ бжде признателна

Най-после, участието на народни представители въ дѣла и проповѣди, които могатъ да влошатъ до непоправимостъ и безъ това безизходното финансово положение на страната, съвсемъ не е утешителенъ признакъ, че ние вървимъ къмъ по-добри дни.

Макаръ намъ и да не ни се иска да мислимъ, че е дошло време да се изпълнятъ думитъ на покойния български писателъ и общественикъ Ст. Михайловски, който казваше, че вървимъ отъ развала къмъ провала, все пакъ се чувствуваме задължени да отбележимъ, че живѣемъ въ опасно време, въ дни лукави, когато трѣбва всички сериозно да се замислимъ върху съдбата на народа и родината.

Голѣмиятъ брой опасни и разнопѣтни престѣпници, които нашето общество излъчва отъ своята срѣда, е едно свидетелство, че народната психика е силно разклатена, че тя зле боледува и трѣбва да се лѣкува съ разумни и полезни срѣдства. Не бива да се оставя да вилиѣе и политическата шарлатания, която довежда до най-голѣма покруса народната душа. Грижата за изработване разуменъ планъ на действие има правителството, което може да се надѣва, че ще получи пълна подкрепа отъ страна на здравитъ сили въ народа, които сж винаги готови да работятъ съ пламененъ идеализъмъ за предпазване държавата отъ гибелъ и за нейното закрепване.

Лопитъ нрави и всички видове тежки престѣпления трѣбва да се изкоренятъ на всѣка цена.

Изъ печата.

Алкохолътъ, детето и семейството.

„Алкохолътъ е отрова. И колкото по-младо е тѣлото, колкото по-нѣжни сж органитъ, толкова по-силно действува тази отрова. Да се пиятъ спиртни питиета е вредно за възрастнитѣ, дваждъ по-вредно е това за децата.

Установено е, че въ семейства, гдето се пие, умира-нията, особено на деца, сж по-чести. Децата, които пиятъ спиртни питиета, по често и по-продължително боледуватъ отъ различни болести и повече умиратъ. Сърдцето на такива деца по-малко може да издържа презъ време на боледуването.

Пиенето е врагъ на вниманието. Децата, които пиятъ спиртни питиета, ставатъ разсеяни и правятъ много повече грѣшки въ всѣка работа. Спиртътъ възбужда нервната система, а после я притѣпява и детето изгубва своята бодростъ и веселостъ.

Спиртнитѣ питиета прѣчатъ да се развива тѣлото. Това е потвърдено съ многобройни наблюдения и съ опити върху животнитѣ.

Алкохолътъ поврежда тѣлото; въ още по-голѣма степенъ той поврежда душата. Алкохолътъ е недостъпенъ за полезното, доброто, хубавото и възвишеното. Алкохолътъ убива човѣшкото въ човѣка и така помага за възникване и влошаване на душевнитѣ заболявания и престѣпнитѣ наклонности. Въ всѣки случай пиенето, най-малко, води къмъ сигурно пиянство, а то значи, обедняване, оскопяване, окаянъ и мизеренъ животъ.

Майки и бащи, не пийте спиртни питиета, за да не съблазнявате децата си! Не ги оставяйте да трѣгнатъ по пътя на порока, болеститѣ и мизерията!

Проектътъ за измѣнение на Екзархийския Уставъ и специално главата за брака туря на дневенъ редъ въпроса за мѣритѣ, чрезъ които може и трѣбва въ възможно най-голѣма степенъ да се запази семейството и потомството отъ алкохолната отрова.

Алкохоликътъ носи нещастие не само на себе си, но и на своята другарка, и на своитѣ деца. Обществото не може да гледа спокойно, какъ безнадежденъ алкохоликъ встѣпва въ бракъ, за да измѣчва цѣлъ животъ въ нищо невинната жена и да създава нещастни епилептици, идиоти, слабоумни и престѣпници. Ако вчера

ние сме трѣпѣли това положение поради невежество, днесъ вече не можемъ да се миримъ съ таково престѣпно отношение. Ето защо трѣбва да се забрани брака на пияницитѣ. Другъ е въпросътъ какъ ще се установява, че ладенъ кандидатъ за бракъ е пияница или не. Важното е да се съгласимъ по принципъ, че пияницитѣ не бива да встѣпватъ въ бракъ.

Пиянството неминуемо разваля семейния животъ. То води къмъ обедняване, къмъ мизерия — морална и материална, къмъ раздори и насилия. То създава поклѣние не само негодно, но и въ тежестъ на обществото. На това основание пиянството трѣбва да бжде достатъчна причина за разводъ. Единъ мжжъ, който харчи всичко придобито за алкохолъ, който се връща срѣдъ ношъ въ кѣши пиянъ, който тероризира жената и децата си, който е вече напълно въ властта на алкохола — такъвъ мжжъ не е достоенъ съпругъ и баща, той трѣбва да бжде лишенъ отъ всѣка власт надъ своето семейство и туренъ подъ настойничество.

Клетката на обществения организъмъ — това е семейството. Искате ли да имаме здраво общество, ние трѣбва да направимъ всичко, за да запазимъ семейство о. И въ тая посока първата ни грижа трѣбва да бжде, да запазимъ семейството отъ алкохолизъмъ, който е най-страшната духовна и тѣлесна отрова.

(в. „Вестникъ на вестницитѣ“ бр. 515).

Д-ръ Д. Т. Бурилковъ.

Дописки.

Дни на духовенъ подемъ. Въ днешнитѣ критически дни, когато безбожието нахално е дигнало глава и си поставя за целъ да се справи еднаждъ за винаги съ религията, потрѣбно е Църквата да мобилизира своитѣ най-добри кадри и да ги постави въ преднитѣ редове на борбата. Потрѣбно е, така да се каже, да се изкара и турне въ действие тежка църковна артилерия, защото врагътъ е многочисленъ и прави свирѣпи пристѣпи. Презъ изтеклитѣ два дена пловдивчани бѣха свидетели, че Църквата има въ себе си здрави сили, за да излълни ролята си. Думата ни е за ония концерти и сказки, които бѣха изнесени въ Пловдивъ отъ хора на Богословския ф-тъ и отъ двама професори.

Първиятъ концертъ се състоя въ понеделникъ, 20 т. м., 6 ч. сл. обѣдъ, въ салона на Военния клубъ при масово стичане на публика, за частъ отъ която не се намѣриха мѣста, въпрѣки грамадността на салона. Концертътъ започна съ изпѣване на „Отче нашъ“ и „Обновляйся Иерусалиме“, следъ което г. професоръ Д. Дюлгеровъ държа блѣстяща въ всѣко отношение сказка на тема „Престѣпление и наказание“, която затрagna мнозина до сълзи и завърши съ бурни аплодисменти. Въ тази сказка г. Дюлгеровъ даде едно оригинално и задълбочено тълкуване на романа на Достоевски „Престѣпление и наказание“. За публиката стана ясно, че не чрезъ унищожаване на другитѣ може да се докара общо щастие, както смѣталъ отначало Разколниковъ, главниятъ герой на романа, и както смѣтатъ днесъ мнозина, а чрезъ посочения отъ Соня евангелски пътъ на духовна еволюция за всѣки човѣкъ, чрезъ жертвата, служението и живѣенето за другитѣ.

Следъ сказката, хорътъ изпълни още шестъ български и руски свѣтски пѣсни, чрезъ които предизвика възторга и бурнитѣ ржкоплѣскания на публиката.

Днесъ, вторникъ, 21 т. м., отъ 11 до 1 часа следъ обѣдъ, въ салона на тукашната семинария между студ. хоръ и семинарскитѣ питомци се състоя срѣща за опознаване. Следъ „Отче нашъ...“ бѣ изпълненъ отъ семи-

нарския хоръ новиятъ химнъ на семинарията, подиръ което студентческиятъ хоръ изпѣ прекрасно нѣколко композиции, а г. проф. Дюлгеровъ изнесе сказка на тема „Християнство и комунизъмъ“, въ която вдъхновено и съ проникновение, като изложи сжщината на комунизма, посочи въпиющитѣ му противоречия и невъзможност да даде на всички хора щастие, свобода, равенство и братство. Само на почвата на християнството може да се осъществи истинско щастие, свобода, равенство и братство. Днесъ се борятъ Христосъ и Кърлъ Марксъ, завърши сказчикътъ, и сигурно е, че Христосъ ще победи. Последнитѣ думи бидоха изповедени съ нестихващитѣ и грѣмки ржкоплѣскания на присжтвующитѣ.

Негово Преосвещенство Смоленскитѣ епископъ Евлогий, ректоръ на семинарията, съ отбрани думи благодари на студент. хоръ и на г. професора за душевната радост, която сж внесли въ сърцата на семинарскитѣ преподаватели и питомци. Той изгъкна, че пжтьтъ, който сж избрали студентитѣ богослови, начело съ професоритѣ си, да служатъ на църква и народъ, макаръ и съпроводенъ съ прѣчки, е несбходимъ въ днешния моментъ и ще бжде благодатенъ за Църквата. Г. Дюлгеровъ отъ свое и на студ. хоръ име благодари за добрия приемъ и съдействию, оказани имъ отъ Семинарията. На края бѣ направена обща снимка.

Сжшиятъ день въ 3 ч. сл. обѣдъ пакъ въ Военния клубъ бѣ изнесена отъ г. Дюлгеровъ друга сказка, специално за учащата се младежъ отъ гимназиитѣ, на тема „Смъртъ и безсмъртие“, а вечерята на сжщото мѣсто студ. хоръ даде още единъ концертъ съ сказка отъ г. проф. Хр. Гяуровъ, който съ вдъхновение въ продължение на цѣлъ часъ, при препълненъ салонъ и голѣмо внимание, разгледа въпроса за основата на религията. Той подчерта и обоснова научно и съ цитати отъ голѣми мислителители, че религията е неизжоренима, защото иззоритѣ ѝ сж въ сжществуването и красотата на свѣта, въ Божието слово, въ човѣшкия умъ, сърдце и воля. Както последнитѣ не можемъ да унищожимъ, така и религията е била и ще пребжде, въпрѣки яростнитѣ атаки срещу нея днесъ. — Подиръ сказката бѣ изпълненъ единъ духовенъ концертъ и нѣколко свѣтски пѣсни, нѣкои отъ които бѣха викани на „бисъ“ и доставиха нескривана радост на публиката.

По поводъ на споменатитѣ концерти и сказки, нѣкои граждани справедливо казваха, че, щомъ като Църквата има такива ентузиазирани работници, България не е изгубена. Да, Църквата е на поста си, добритѣ ѝ синове излизатъ въ преднитѣ линии и вече храбро не само отбиватъ атакитѣ на врага, но и навлизатъ въ неговитѣ позиции. Нека пожелаемъ още по-голѣми постижения на подетата отъ двамата млади професори и отъ питомцитѣ имъ инициатива да обиколятъ родината и съ пѣсни и слово да сочатъ пжтя за нейното спасение и издигане.

Пловдивъ, 21. II. 1933 г.

Борисъ Поповъ.

Седмиченъ прегледъ на събитията.

Народното събрание гласува на първо четене законопроекта за подпомагане на занаятитѣ и законопроекта за наемитѣ.

Министъръ председателтъ г-нъ Мушановъ замина за Парижъ и Лондонъ да води преговори за намаление плащанията по държавнитѣ дългове.

Н: Величество Царьтъ прие на ауденция управителното тѣло на студентския народенъ сюзъ.

Нота бе подадена отъ Югославия по поводъ Македонския съборъ въ Горна Джумая. Правителството ще отговори.

Въ Югославия се очаква правителствена смѣна. Радикалитѣ се обявиха за автономни области. Правителството разкри край Далмация контрабанда на оружие. Правителството ще разтури културни дружества, въ които сж правени агитации противъ режима. Новиятъ пактъ на Малкото съглашение е внесенъ на одобрение въ скупщината. Хърватитѣ сж недоволни отъ тоя пактъ.

Въ Ромъния положечието продължава да е сериозно. Малцинствата, особено българскитѣ, сж подъ строгия полицейски погледъ, обвинени въ болшевизъмъ.

Въ Гърция комуниститѣ продължаватъ да демонстриратъ и се сблъскватъ съ полицията. Тамъ сж обезпокоени отъ новия пактъ на Малкото съглашение.

Въ Полша е разкрита комунистическа конспирация. Извършени сж арести и е разтурена украинската партия.

Сключениятъ новъ договоръ между държавитѣ отъ Малкото съглашение е билъ предметъ на разискване въ италиянския парламентъ и е таксуванъ като противоречащъ на О. Н.

Въ Германия ожесточена кървава изборна борба. Правителството взе мѣрки противъ нападенията на комуниститѣ. Разкри тѣхни складове и скривалища. Изгоренъ е райхстагътъ, запаленъ умишлено отъ комунисти, които по извършеното следствие сж били въ нрзка съ социалисти. Извършени сж много арести и е обявено военно положение.

Войната между Китай и Япония въ Иехолъ започна. Китайцитѣ губятъ сраженията до сега.

Конференцията по разоржаването прие еднакво траене срока на военната служба. Спори се за въздушнитѣ войски.

Въ Съединенитѣ американски държави правителството взема мѣрки за спасение отъ фалиментъ на банцитѣ. Фалиментитѣ продължаватъ. Назначени сж делегати да водятъ преговори по военнитѣ дългове на европейскитѣ държави.

* * *. **Кой „носи мрака на вѣковетъ“?** София, печатница Т. Драгиевъ, 1933 г., стр. 20, цена 2 лв.

Невежю и недобросъвестни хора, нѣмачи никакво понятие за религия и църква, съвсемъ заслѣпени отъ злоба и, поради това, неспособни да видятъ животворната християнска свѣтлина, се одързостили въ в. „Съзнание“ да хулятъ родчата ни Църква, да я наричатъ „носителка на мрака“. Тия дръзки писачи, за нещастие, сж народни учители, и вестникътъ, въ който изнасятъ своитѣ хули, е органъ на Българския учителски сюзъ. Туй именно печално явление преизвикало посявата на книжката подъ горното заглавие, имаща за целъ да избличи хулителитѣ и да предпази обществото отъ заблуда.

Авторътъ на тая хубава книжка съ твърде силни и убедителни данни доказва, че християнската Църква носи само свѣтлина и разгонва непрогледния мракъ на вѣковетъ.

Човѣчеството до Христа, забулнено отъ мрака на вѣковетъ, се намирало въ едно окаяно, отчаяно състояние. Подъ дебелата сѣнка на езичеството царувало безчовѣчие и тирания въ всички области на живота. Съ дохождането, обаче, на Исуса Христа настжпилъ съвсемъ новъ животъ. Спасителтъ прогласилъ нови принципи на живота, нови

норми на отношенията между хората. Той открил на човешитѣ, че всички тѣ сж чеда на единъ, небесенъ Отецъ, а помежду си сж братя. Новитѣ принципи — истина и правда, взаимна любовъ и вѣра, духовна чистота и свобода, донесли свѣтлина на свѣта. Проповѣдването на тия принципи прогонило мрака на вѣковетѣ и преобразувало човѣчеството. Християнството внесло промѣни въ личния животоъ на човѣка, внесло такива и въ семейството. Унижаваната и оскърбявана до тогава жена била издигната въ достоинство равно съ мъжа. Децата станали предметъ на нѣжни родителски грижи. Отъ правда се проникнали и законодателство, и правосъдие, и политика. Християнството вдѣхнало науката и изкуството. Чрезъ него свѣтътъ добилъ новъ ликъ. Мракътъ на вѣковетѣ отсѣпилъ предъ евангелската свѣтлина.

И нашиятъ народъ преди хиляда години представлявалъ отъ себе си дива варварска орда, груба, безпросвѣтна маса. Окръженъ отъ християнски народи, той щѣлъ неминуемо да загине, ако не бждѣлъ огрѣнъ отъ евангелската свѣтлина. Църквата Христова въ лицето на св. раве ноапостолни Кирила и Методия и тѣхнитѣ ученици му дала тая свѣтлина и въ продължение на шестъ дететилѣтия го е издигнала до такава висока степенъ, която му дала право да заеме трето мѣсто въ реда на културнитѣ народи. Църквата станала не само главенъ факторъ за народна просвѣта, но и застанала като вѣренъ стражъ на българската народна самобитностъ. Презъ време на многовѣковното робство тя му останала единичка утеха и надежда. Въ нейнитѣ келии се подготвили носителитѣ на свѣтлина срѣдъ поробения народъ. Презъ всичкото време на робството тя бранѣла народното достойние отъ покушенията на врагове чужденци. Тя откърмила дейцитѣ на възраждането, будителитѣ на народното съзнание и винаги е била запаленъ народенъ фаръ, излъчващъ мека и благотворна свѣтлина. „Историята е въ ржцетѣ ни — казва авторътъ. Тя е единствената безпристрастна свидетелка. Миналото ни говори съ точноста на фотографна снимка. Христосъ донесе божествената свѣтлина, и Църквата чрезъ нея разпрѣсна мрака на вѣковетѣ, премѣхна робството и варварството. Сжщата заслуга има и нашата родна Църква. Тя просвѣти и облагороди дивата орда българи и създаде отъ тѣхъ културенъ народъ. Какъ тогава може да се говори, че Църквата носѣла мрака на вѣковетѣ?! И ние бихме желали — „народнитѣ учители“ около в. „Съзнание“ да обяснятъ на тоя народъ: *св. братя Кирилъ и Методий*, създатели на народната Църква и патрони на българската просвѣта, сж ли носители на мрака на вѣковетѣ? Ученицитѣ на тия двама велики учители и плеядата тѣхни сътрудници, начело съ *Св. Климентъ Охридски*, сега патронъ на Софийския университетъ, сж ли носители на мрака на вѣковетѣ? Да се обясни още — нашата родна Църква бѣше ли носителка на мрака на вѣковетѣ, когато въ течение на петъ столѣтия стоеше на стража да брани поробения народъ и, давайки му възможно просвѣта, да го подготвя за национално-културенъ напредѣкъ? Великитѣ църковни дѣатели, каквито бѣха *Паисий Хилендарски*, *Софроний Врачански* и плеядата тѣхни сподвижници, които понесоха толкова мъки и страдания, зацето прѣскаха просвѣта срѣдъ народа и будѣха народностното му съзнание, сж ли носители на мрака на вѣковетѣ? Църковно-народнитѣ дейци по възраждането и уредницитѣ на възстановеното народно училище, преди и следъ Освобождението, начело съ *Неофита Рилски*, патриархъ на българскитѣ педагози, сж ли носители на мрака на вѣковетѣ? . . . Чрезъ всички тия свои служители и вѣрни синове народни Църквата е разнасяла по цѣлата родна земя свѣтлина на свобода, култура и напредѣкъ. Това е истината. Писачитѣ въ в. „Съзнание“ не могатъ да опровергаятъ историята. *Православната ни родна Църква нито е била, нито може да бжде носителка*

на мрака на вѣковетѣ.

Завършвайки своята малка по страници, но богата по съдържание, книга, авторътъ не отрича, че у насъ има носители на езически мракъ и дива варварщина. Но кои сж тѣ? И отговаря: „Това сж всички ония, които злобно се нахвърлятъ срѣщу Христовата църква, тоя спасителенъ за човѣчеството корабъ. Това сж ония, които правятъ отчаяни усилия да притѣпяватъ религиозното чувство у хората, да убиватъ тѣхната вѣра въ Бога, да прекъсватъ духовната връзка на човѣшката душа съ нейния Творецъ и Промислителъ, да прекъсватъ нейното общение съ Извора на свѣтлината и да я тласнатъ въ смъртоносния езически мракъ. . . Носители на тоя мракъ сж всички ония, които сж се отrekli отъ родъ и вѣра, за да служатъ на идеята на нѣкакъвъ си интернационализъмъ, въ името на който, съ слово и дѣло, рушатъ нѣй свещеното въ душата на българина — съвестта и нравственото чувство“.

Умението на автора съ малко думи да казва много умни нѣща, като ги предава на единъ чудно хубавъ езикъ, прави малкия му трудъ твърде цененъ и привлѣкателенъ.

Тая хубава брошура може да се изпише отъ канцеларията, на Св. Синодъ.

I. У насъ.

Възобновяване заседанията на Св. Синодъ. На 7 т. м. Св. Синодъ ще възобнови заседанията на своята пролѣтна сесия.

Празникътъ на Освобождението. На 26 февруарий т. г., въ недѣля, бѣ отпразднувана изъ цѣлата страна годишнината на Санъ-Стефанска България. По тоя случай въ храма-памятникъ „Св. Александъръ Невски“ бѣха отслужени панихида и молебенъ отъ Негово Високопреосвещенство св. Ссфийския митрополитъ г. Стефанъ, въ съслужение съ тѣхни Високи Преподобия архимандрититѣ Иосифъ и Кирилъ и много свещеници и дякони.

Въ храма присъствуваха представители на Двореца, председателътъ на Народното събрание г. Ал. Малиновъ, г. г. министритѣ Ст. Стефановъ и ген. Кисьовъ, подпредседателътъ на Камарата г. Н. Шоповъ, кметътъ г. д-ръ Хар. Орошакъ, генералитетътъ, офицери отъ гарнизона, руски и български ветерани, запасни офицери и подофицери, юнкери, войсковы части на столичния гарнизонъ и многоброенъ народъ.

Преди почване на панихидата Високопреосвещеный Стефанъ каза вдѣхновено слово за дѣлото на Царя Освободителя — освобождението на България въ нейнитѣ етнографически граници.

Следъ свършване на молебена войсковитѣ части бѣха строени на площада и поздравени отъ военния министъръ г. ген. Кисьовъ.

Подиръ това се образува шествие до паметника на Царя Освободителя, дето върху раменетѣ на статуята на Царь Освободителъ бѣ окаченъ разкошенъ вѣнецъ съ трикољорна лента.

Заминаване на министър-председателя.

Миналата сѣбота, на 25 февруарий, министър-председателят г. Н. Мушановъ отпътува за Парижъ, дето ще води преговори съ представителитѣ на носителитѣ на титри отъ предвоеннитѣ ни заеми. Отъ тамъ ще отпътува въ Лондонъ, дето пакъ ще води преговори по следвоеннитѣ заеми.

Заминаване на Великия епископъ. Отпътува си обратно за гр. Варна Негово Преосвещенство св. Великиятъ епископъ Андрей.

† **Стефанъ Ивановъ.** На 25 февруарий т. г. бѣ звѣрски убитъ съ ножъ въ кабинета си главниятъ директоръ на почитѣ, телеграфитѣ и телефонитѣ Стефанъ Ивановъ. Убиецътъ е единъ раздавачъ отъ Самоковско, уволненъ отъ служба по искането на прокурора и по решение на дисциплинарния сѣдъ при дирекцията на почитѣ, задето нееднократно обсебявалъ чужда кореспонденция.

Опѣлото на покойния бѣ извършено въ църквата „Св. Седмочисленици“, отъ Негово Високопреосвещенство св. Софийския митрополитъ г. Стефанъ, въ съслужение съ Негово Преосвещенство св. Траянополския епископъ Антимъ, Негово Високопреподобие архимандритъ Иосифъ и нѣколко свещеници. Негово Високопреосвещенство произнесе много силна речъ, въ която, като осѣди въобще убийствата, каза, че съ убийството на директора на почитѣ е убита честта на България, нанесенъ е смъртенъ ударъ върху властта.

На погребението присѣдствуваха министърътъ на железницитѣ г. Ст. Костурковъ, представители на Двореца и многохиляденъ народъ.

Богъ да го прости! Вѣчна му паметъ!

Изъ Богословския факултетъ. Доцентътъ по Священо Писание — Нови Заветъ, г. Хр. Гяуровъ е повишенъ съ Царски указъ въ извънреденъ професоръ.

Училищата трѣбва да се стѣгнатъ. Министърътъ на Народното Просвѣщение г. д-ръ А. Бояджиевъ е подписалъ и разпратилъ едно обширно окръжно до училищнитѣ власти, въ което се прави една печална констатация, че нашето училище не живѣе нормаленъ животъ, че успѣхътъ е пониженъ, дисциплината е разслабена и пр.

Презъ последната само учебна година въ срѣднитѣ училища сѣ станали 10 стачки и 3 демонстрации.

По-нататъкъ въ окръжното се казва, че училището не може да продължава така да живѣе. Ученицитѣ трѣбва да се проникнатъ отъ основнитѣ принципи, върху които се развива организираното общество: редъ, трудъ и обичъ. Непоправимитѣ ученици да бждатъ веднага отстранявани. Учители, изповѣдващи идеи, които целятъ разрушаването на днешния държавенъ и общественъ строй, да бждатъ наказвани съгласно закона за народната просвѣта и закона за защита на държавата.

Сказки. Професоритѣ отъ Богословския факултетъ г. г. Д. Дюлгеровъ и Хр. Гяуровъ и хорътъ при сщия факултетъ, състоящъ се отъ 40 студенти, сѣ посетили до сега градоветѣ: Габрово, Гор.-Орѣховица, Търново, Плъвенъ, Свищовъ, Враца, Пловдивъ, Ст.-Загора и Бургасъ. Навсѣкжде г. г. професоритѣ сѣ държали сказки на религиозно-нравствени теми, а хорътъ е далъ концерти, които сѣ били изнесени отлично и посетени масово.

Въ близкитѣ дни тѣ ще посетятъ градоветѣ Севлиево, Търново, Русе, Дупница и Кюстендилъ.

II. Въ чужбина.

Цариградската църква. Възпитаницитѣ отъ горнитѣ класове на Халкинското богословско училище, пишатъ атинскитѣ вестници, напоследъкъ образували дружество, на което дали името „Агиа Триасъ“ и се

обособили въ особенъ орденъ, който си задалъ за цель да служи на религиознитѣ, моралнитѣ и социални нужди на православното изпълнение съ проповѣди отъ амвона, катехизически училища, подходящи публикации, сломагелни каси, разпространение на Св. Писание и пр. Първата публикация, която това сдружение отправило по случай коледнитѣ празници къмъ обществото въ видъ на брошура, била една книжка, озаглавена „Новото на деня“, дето помѣстили душеполезни четива за всѣки православенъ християнинъ. Вестницитѣ не намиратъ думи, съ които да похвалятъ тази голѣма ревностъ на възпитаницитѣ на Халкинското богословско училище, защото тази тѣхна ревностъ, проявена още на ученическата скамейка, съставлявала сигурна гаранция, какво, като излѣзатъ отъ училището, съ още по-голѣма ревностъ и преданостъ ще продължатъ всрѣдъ православното общество своята мисия за повдигане религиозно-нравственото и социално положение на православния християнинъ.

Естонската църква. Поради забелѣваната отъ известно време насамъ религиозна индиферентностъ къмъ дейността на организирания атеизъмъ, както и поради опасността отъ болшевиизма, особено въ района на езерото Пеппу, което се намира къмъ границата на Естония и Русия, 26 души православни свещеници и 8 души лютерани пастори се споразумѣли и се събрали на конференция въ Нарва като делегати на своитѣ църкви. Следъ като се съвѣщавали продължително време, тѣ решили да координиратъ съвмѣстно своето противодействие противъ враговетѣ на християнската религия. Разискванията на тази конференция станали на руски езикъ. И дветѣ страни грижливо се постарали да избѣгнатъ разговори и разисквания по догматически въпроси, за да не се появятъ тѣркания и недоразумения, които да осуетятъ цельта за свикването на конференцията и пропадне хубавата инициатива.

Църковно настоятелство на храма „Св. Великомъченикъ Георги“ — Русе.

Обявление № 4.

Църковното настоятелство при храма „Св. Великомъченикъ Георги“ — гр. Русе, известява на интересуващитѣ се, че новообразуваната трета енория при сщия храмъ, състояща се отъ 403 къщи и 507 вѣнчила, е вакантна.

Кандидатитѣ трѣбва да иматъ най-малко завършено семинарско образование.

Желающитѣ да я заематъ, да подадатъ заявление съ нужнитѣ документи до св. Доростоло Червенска митрополия и да се явятъ на пѣне и проповѣдь въ храма-гр. Русе, 12 януарий 1933 год.

Председателъ: *Свещ. Сава Димитровъ.*

3—2743—3

Обявление № 12.

Църковното настоятелство въ село Малки-Изворъ, Тетевенска околия, известява, че енорията при църквата „Св. Кирилъ и Методий“ въ сщото село, е вакантна и дири кандидатъ за свещеникъ.

с. Малки-Изворъ, 6 февруарий 1933 год.

Отъ настоятелството.

1—2877—1